

Quicksan Natuurwetgeving

Toeritten ISE te Eindhoven

Door:
Bart Hendriks

ECOLOGICA

In opdracht van:
Gemeente Eindhoven

Maart 2012

Colofon

Door:
Ecologica
Rondven 22
6026 PX Maarheeze
tel: 0495 - 46 20 70
fax: 0495 - 46 20 79
info@ecologica.eu
www.ecologica.eu

In opdracht van:
Gemeente Eindhoven
Postbus 90150
5600 RB Eindhoven

Projectnummer P2012/23

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, microfilm, fotokopie of op welke andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en auteurs.
Ecologica is niet aansprakelijk voor directe of gevolgschade die voortvloeit uit toepassing van de conclusies, aanbevelingen en resultaten uit dit rapport en overige werkzaamheden van Ecologica. Opdrachtgever vrijwaart Ecologica in deze tevens voor aanspraken van derden.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	3
VOORWOORD	4
1. INLEIDING.....	5
2. BELEIDSKADER	8
2.1. Gebiedsbescherming.....	8
2.2. Flora- en faunawet en ruimtelijke planvorming	12
3. GEBIEDSBESCHRIJVING.....	14
4. GEPLANDE MAATREGELEN	17
5. BESCHERMDE FLORA EN FAUNA.....	19
6. GEBIEDSBESCHERMING.....	23
6.1. Natura 2000.....	23
6.2. Provinciaal beleid	23
7. CONCLUSIES.....	26
8. AANBEVELINGEN.....	28
BRONNEN.....	29

VOORWOORD

De gemeente Eindhoven laat een quickscan uitvoeren in verband met gewenste infrastructuurele aanpassingen samenhangend met de vestiging van de Internationale school aan de Oirschotsedijk te Eindhoven. Afhankelijk van het voorkomen van beschermde flora en fauna is voor het uitvoeren van de werkzaamheden ontheffing nodig in het kader van de Flora- en faunawet. Daarnaast zijn de maatregelen getoetst aan de groene gebiedenwetgeving. De resultaten van dit onderzoek geven aan of er een ontheffing aangevraagd moet worden in het kader van de Flora- en faunawet en/of er effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden.

Opdrachtgever voor het project is gemeente Eindhoven met de heer G. Kok als contactpersoon. Vanuit Ecologica zijn de werkzaamheden uitgevoerd door Bart Hendriks.

1. INLEIDING

De gemeente Eindhoven is voornemens infrastructurele veranderingen uit te voeren bestaande uit het verharden van enkele onverharde wegen en de aanleg van een rotonde. Binnen dat kader is een quickscan uitgevoerd om de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten dieren en planten in het kader van de Flora- en faunawet vast te stellen. Dit gebeurt in verband met de aanleg van een rotonde en andere infrastructurele werkzaamheden. Naast de aanwezigheid van beschermde soorten wordt bepaald of voor deze soorten een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is. Tevens is gekeken naar de manier waarop de gebieden en de directe omgeving zelf bescherming geniet. Op Europees niveau betreft het meestal de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn, oftewel het netwerk Natura 2000. Op landelijk niveau werken deze richtlijnen door in de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De Ecologische Hoofdstructuur is beschreven in de Verordening Ruimte en is verder voor Noord-Brabant op Provinciaal niveau uitgewerkt als de Groenblauwe structuur. De resultaten van dit onderzoek geven aan of de geplande maatregelen nadelig kunnen zijn voor beschermde planten, dieren of gebieden. Zo ja, dan wordt aangegeven voor welke soorten of gebieden mitigerende maatregelen dienen te worden genomen en/ of ontheffing of een vergunning moet worden aangevraagd.

Onderzoeksaanpak

Omdat vooraf niet kan worden voorzien of ontheffingsaanvragen nodig zijn, valt de aanpak uiteen in twee fasen. Indien geen ontheffingsaanvraag nodig is, hoeft fase 2 niet te worden uitgevoerd. Aangezien al op voorhand duidelijk was dat bij het huidige plan de EHS wordt aangetast, is voor de gebiedenwetgeving zowel fase 1 als fase 2 in deze rapportage opgenomen. Voor de flora- en faunawet doet dit rapport alleen verslag van fase 1 waarin wordt onderzocht voor welke ingrepen een ontheffingsaanvraag nodig is.

Fase 1:

1. Gebiedsbezoek

Gedurende een veldbezoek op dinsdag 20 maart 2012 is een overzicht opgesteld van aanwezige biotooptypen en beplantingen met hun omvang. Waarnemingen van beschermde soorten zijn genoteerd. Een gebiedsbeschrijving wordt weergegeven in hoofdstuk 3.

2. Beleidskader

Alle relevante groene wet- en regelgeving met betrekking tot het onderzoeksgebied is toegelicht en de consequenties ervan zijn beschreven. Dit betreft het Rijksbeleid, zowel gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet, Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) als soortgericht (Flora- en faunawet). Ook het Provinciaal beleid komt aan de orde.

3. Gebiedsbeschrijving en planbeschrijving

Er is een beschrijving gemaakt van het onderzoeksgebied, de ligging en de omgeving. Ook is kort omschreven welke maatregelen in het plangebied zullen plaatsvinden en, voor zover bekend, in welk seizoen ze zullen worden uitgevoerd.

4. Toetsing aan het soortenbeleid

Omdat één gebiedsbezoek onvoldoende is om een volledig beeld te krijgen van de aanwezige beschermde flora en fauna is tevens een bronnenonderzoek uitgevoerd naar beschikbare veldgegevens. Alle verzamelde gegevens zijn meegenomen in de analyse. Hiervoor is gebruik gemaakt van bronnen als Waarneming.nl en Telmee.nl. Daarnaast is de NDFF geraad-

pleegd. Aan de hand van de aanwezige biotopen en biotoopkwaliteit is ingeschat welke beschermde soorten in het onderzoeksgebied aanwezig zijn, naast de waargenomen soorten. Dit is gedaan op basis van 'expert judgement'. Het gaat hier om soorten die daadwerkelijk voorkomen op de locaties waar de maatregelen worden genomen. Aangegeven is of locaties gebruikt worden als permanent leefgebied, foerageergebied, overwinteringsgebied etc. Per aanwezige of te verwachten soort is tevens aangegeven onder welk beschermingsniveau deze valt. Tenslotte wordt beknopt aangegeven wat de te verwachten effecten van de maatregelen op de aanwezige beschermde soorten zijn. Ook is bekeken of indirecte effecten te verwachten zijn. Op basis hiervan wordt ingeschat of nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag nodig is.

5. Toetsing aan het ruimtelijke beleid

Er is vervolgens gekeken of het onderzoeksgebied valt binnen een gebied met een beschermde status en of de geplande maatregelen er invloed op hebben. Dit kan de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of Groenblauwe structuur zijn, Habitatrictlijn of Vogelrichtlijn (samen Natura 2000).

6. Conclusies en aanbevelingen

Er wordt beschreven wat de consequenties van de groene wetgeving zijn voor de voorgenomen maatregelen.

Fase 2:

Aangezien het onderzoeksgebied deel uitmaakt van de EHS, is voor de gebiedenwetgeving tevens fase 2 uitgewerkt. Hiervoor zijn de volgende stappen doorlopen.

7. Maatschappelijk belang en alternatieven

Maatregelen en de periode waarin deze plaats vinden worden in deze fase concreet uitgewerkt en gemotiveerd. Indien in het onderzoeksgebied soorten voorkomen die vermeld worden in bijlage 4 van de Habitatrictlijn, ofwel als het onderzoeksgebied ligt binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur, de Groene Hoofdstructuur, Habitatrictlijngebieden of Vogelrichtlijngebieden (Natura 2000) moet worden gemotiveerd wat het maatschappelijk belang (nut en noodzaak) is van de ingrepen. Ook dient in dit geval de locatie keuze nader te worden gemotiveerd (ontbreken van alternatieven).

8. Effecten op beschermde gebieden

Indien het onderzoeksgebied in de nabijheid ligt van een Habitat- of Vogelrichtlijngebied en er effecten te verwachten zijn op deze gebieden, is het noodzakelijk om de effecten nader te onderbouwen en toe te lichten.

9. Mitigatie en compensatie

Indien er significante effecten op beschermde gebieden zijn te verwachten, moet worden aangegeven hoe deze effecten kunnen worden verzacht (= mitigeren). In tweede instantie moet er gekeken worden naar compensatie indien mitigerende maatregelen onvoldoende zijn.

Indien blijkt dat er tevens beschermde soorten worden waargenomen of te verwachten zijn die effecten zullen ondervinden van de geplande maatregelen, zijn tevens de volgende stappen noodzakelijk;

10. Effecten op beschermde soorten

Indien een ontheffingsaanvraag voor beschermde soorten nodig is, is het noodzakelijk om de effecten nader te onderbouwen en toe te lichten. Hierbij moet rekening gehouden worden

met drie aspecten, namelijk de populatieomvang, het verspreidingsgebied en de natuurlijkheid van de situatie.

11. Indien er significante effecten op aanwezige beschermde soorten zijn te verwachten, moet worden aangegeven hoe deze effecten kunnen worden verzacht (= mitigeren). In tweede instantie moet er gekeken worden naar compensatie indien mitigerende maatregelen onvoldoende zijn.

Indien van toepassing zullen de resultaten van de analyses van fase 2 van het flora en fauna onderzoek in een vervolgrapport worden verwerkt, dat dient als toelichting op de onthefingsaanvraag.

2. BELEIDSKADER

2.1. Gebiedsbescherming

In Nederland kunnen gebieden via diverse wet- en regelgevingen op allerlei niveaus beschermd zijn. Op Europees niveau zijn dit meestal de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn, oftewel het netwerk Natura 2000. Op landelijk niveau werken deze richtlijnen door in de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De Ecologische Hoofdstructuur is beschreven in de Verordening Ruimte. In de onderstaande subparagrafen worden de hierboven vermelde wetten nader toegelicht.

2.1.1. Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn dateert uit 1979 en verplicht de EG-lidstaten om alle van nature in het wild voorkomende vogelsoorten op het Europese grondgebied inclusief hun leefgebieden te beschermen. De rijksoverheid dient alle noodzakelijke maatregelen te nemen om deze vogelsoorten op een niveau te houden of te brengen dat recht doet aan de ecologische, wetenschappelijke en culturele eisen. Daarbij dient wel rekening te worden gehouden met economische en recreatieve belangen (Lenders et al, 1997).

Voor een aantal vogelsoorten worden speciale maatregelen voorgesteld, zoals het instellen van speciale beschermingszones, zodat deze soorten in de gebieden waar ze nu voorkomen, kunnen voortbestaan en zich kunnen voortplanten.

Ook voor relatief veel voorkomende trekvogels dienen beschermde maatregelen genomen te worden. Het gaat dan om broed-, rui-, overwinterings- en rustgebieden, met bijzondere aandacht voor waterrijke gebieden. De EG-lidstaten moeten ook passende maatregelen nemen wanneer vogelgebieden bedreigd worden door vervuiling, verslechtering en verstoring.

De soortbescherming zoals die is verwoord in de Vogelrichtlijn is verankerd in de Nederlandse wetgeving via de Flora- en faunawet (zie subparagraaf 2.2). Het deel over de gebiedsbescherming is verankerd in de Natuurbeschermingswet 1998 (zie paragraaf 2.1.3).

2.1.2. Habitatrichtlijn

De raad van de Europese Unie heeft in 1992 de Habitatrichtlijn vastgesteld. Deze richtlijn richt zich op de bescherming van soorten en natuurlijke habitats op het grondgebied van de Europese Unie. Uitzondering hierop zijn de vogels, die reeds beschermd werden via de Vogelrichtlijn.

In de Habitatrichtlijn zijn bepalingen opgenomen die betrekking hebben op de bescherming van dier- en plantensoorten. Samengevat komt het erop neer dat het verboden is om beschermde soorten te vangen, doden, plukken, onwortelen; opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen. De verboden gelden echter slechts voor een relatief klein aantal soorten, namelijk de soorten genoemd in Bijlage II en IV van de Habitatrichtlijn. Voor een aantal andere soorten (genoemd in Bijlage V en VI van de Habitatrichtlijn) geldt een lichter beschermingsregime. Hierbij gaat het uitsluitend om beperkingen aan de onttrekking van exemplaren aan de natuur bijvoorbeeld door middel van jacht.

Voor alle soorten genoemd in Bijlage II en IV en de habitats van Bijlage I geldt een algemene verplichting om verstoring en biotoopverslechtering te voorkomen. Daarbij genieten alle soorten van bijlage IV een strikte bescherming. Voor soorten van bijlage II geldt de verplichting alleen voor zover het soorten betreft waarvoor het gebied in kwestie is aangewezen als Speciale Beschermings Zone (SBZ) (Osieck, 1998).

Ook hier is de soortbescherming zoals die is verwoord in de Habitatrichtlijn verankerd in de Nederlandse wetgeving via de Flora- en faunawet (zie paragraaf 2.2) en het deel over de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998 (zie paragraaf 2.1.3).

2.1.3. Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten en gebieden die de Minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen, zoals wetlands. De Natura 2000-gebieden vormen de Ecologische Hoofdstructuur van Europa en omvatten de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (zie respectievelijk subparagraaf 2.1.1 en 2.1.2). De Natuurbeschermingswet stelt dat projecten en werkzaamheden die de kwaliteit van in stand te houden habitats kunnen verslechteren of die aangewezen soorten kunnen verstoren, niet zonder vergunning mogen worden uitgevoerd.

Wanneer een negatief, maar niet significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen wordt verwacht, dan wordt de vergunningsaanvraag beoordeeld middels een zogenaamde verslechterings- of verstoringstoets. Bestaat er een kans op een significant negatief effect dan wordt er getoetst aan de zwaardere ADC-criteria. Daarbij wordt gekeken naar Alternatieven, Dwingende redenen en Compensatiemogelijkheden. De toetsing en vergunningverlening wordt in principe uitgevoerd door de Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het mogelijk benadeelde gebied ligt.

2.1.4. Ecologische hoofdstructuur

De ecologische hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter-)nationaal belang. Het nationaal en provinciaal beleid is erop gericht dit stelsel in 2018 gereed te hebben. Het doel van het EHS-beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. De ecologische hoofdstructuur in Noord-Brabant hangt samen met de ecologische hoofdstructuur in de andere delen van Nederland en met het Europese net van natuurgebieden, bekend onder de naam Natura 2000.

De ecologische hoofdstructuur bestaat uit bestaande natuur- en bosgebieden, gerealiseerde nieuwe natuur en nog niet gerealiseerde nieuwe natuur. Daarnaast zijn er de ecologische verbindingzones en de attentiegebieden EHS. De ecologische verbindingzones zijn langgerekte landschapselementen die als groene schakels de Brabantse natuurgebieden met elkaar verbinden. Attentiegebieden EHS zijn zones die de hydrologisch afhankelijke delen van de EHS (natte natuurparels) bedekken en tevens een zone van gemiddeld 500 meter breed rondom een natte natuurparel omvatten.

Voor de ecologische hoofdstructuur geldt op basis van het rijksbeleid (Nota Ruimte en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Hiertoe geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat (nieuwe) plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Wanneer de wezenlijke kenmerken worden aangetast, hangt af van de actuele en potentiële waarden van het gebied. Dat kunnen zijn: de natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte, openheid of juist geslotenheid en de landschapsstructuur. Is er sprake van een significant effect op de wezenlijke kenmerken dan kan een ingreep in beginsel alleen nog plaatsvinden als er sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven beschikbaar zijn (bij individuele ingrepen) of als een combinatie van plannen, projecten of handelingen per saldo tot een (kwantitatieve en kwalitatieve) versterking van de EHS leidt.

De Provinciale Verordening Ruimte (8 maart 2011) respecteert in haar ruimtelijke bescherming overigens de bestaande niet-natuurbestemmingen en de daarmee verbonden ontwikkelmogelijkheden (bouw en gebruik) op grond van het geldende bestemmingsplan. Slechts indien op grond van een verplichting van Gedeputeerde Staten of het bestuur van een waterschap de inrichting en beheer voor natuurdoeleinden verzekerd zijn, verplicht deze verordening tot een omzetting van de niet-natuurbestemming naar een adequate natuurbestemming. Bij toepassing van een van de ‘spelregels EHS’ (compensatie, saldobenadering of herbegeleiding) wordt ervan uitgegaan dat er zo veel mogelijk mitigerende maatregelen worden genomen om de inbreuk op de kenmerken en waarden van de EHS te beperken. Overblijvende effecten moeten worden gecompenseerd. Hieraan zijn in Provinciale Verordening Ruimte voorwaarden verbonden (zie hiervoor de artikelen 4.11 t/m 4.13, blz. 25-26).

Voor de ecologische verbindingzones geldt een beperkt beschermingsregime. Inrichting, beheer en bescherming op perceelsniveau worden nader in het bestemmingsplan uitgewerkt. Hiervoor geldt in bestaand stedelijk gebied en zoekgebieden voor stedelijke ontwikkeling, dat het bestemmingsplan een ecologische verbindingzone met een breedte van 50 meter moet beschermen. In overige gebieden is de breedte vastgesteld op 25 meter.

Voor de attentiegebieden EHS geldt dat activiteiten binnen deze zone die een negatief effect op de (grond)waterstand in een natte natuursysteem kunnen hebben aan een vergunningstelsel dienen te worden onderworpen.

2.1.5. Groenblauwe Structuur

De provincie kiest in de nieuwe Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (2011) voor een beleid uitgewerkt in twee structuren; de agrarische structuur en de groenblauwe structuur. In de agrarische structuur is de ontwikkeling van de landbouw van belang en daarnaast de ontwikkeling van natuur, landschap, recreatie, wonen en werken.

Daarnaast zet de provincie in op de groenblauwe structuur, gekoppeld aan het water- en natuursysteem van Brabant. Het beleid in de groenblauwe structuur is gericht op behoud en ontwikkeling van natuurwaarden. Daarnaast is de ontwikkeling van een natuurlijk en robuust watersysteem van belang. De Groenblauwe Structuur kan daarmee worden opgevat als opvolger van de Groene Hoofdstructuur (GHS). De groenblauwe structuur bestaat uit drie perspectieven:

- het kerngebied groenblauw
- de groenblauwe mantel
- de gebieden voor waterberging

Het kerngebied groenblauw bestaat uit de Ecologische Hoofdstructuur incl. de ecologische verbindingzones en de gebieden voor behoud en herstel van watersystemen. Voor ontwikkelingen binnen het Kerngebied Groenblauw geldt het “nee-tenzij”-regime.

De groenblauwe mantel vormt het gebied tussen enerzijds het kerngebied groenblauw en anderzijds het agrarisch gebied, als ook het stedelijk gebied. Het bestaat overwegend uit grondgebonden agrarisch gebied, met belangrijke nevenfuncties voor natuur, water en (niet-bezoekersintensieve) recreatie. Binnen de groenblauwe mantel zijn ook de zogenaamde “beheersgebieden” van de ecologische hoofdstructuur opgenomen.

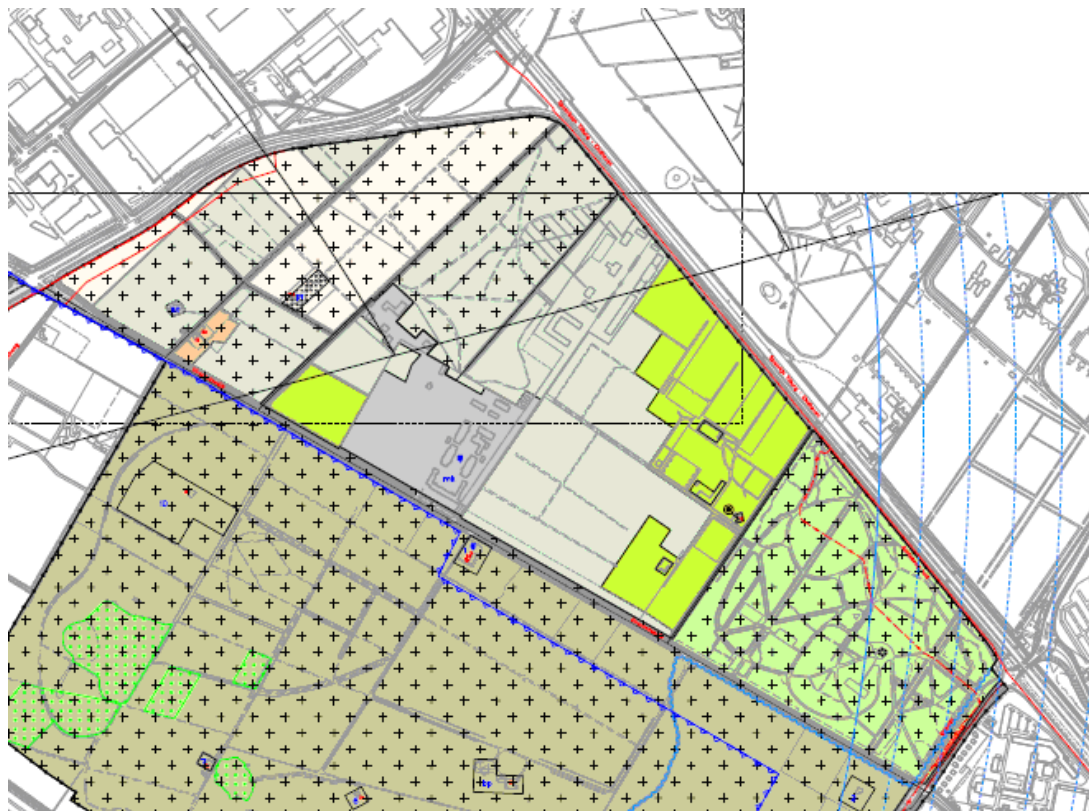
Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen de mantel zijn mogelijk, als ze een positief effect hebben op de bestaande en te ontwikkelen natuur- en landschapswaarden en/of op het bodem- en watersysteem in het gebied (de ja, mits-benadering). Het beleid is er ook op gericht dat de belevingswaarde en de recreatieve waarde van het landschap toeneemt. Nieuwe ontwikkelingen dienen qua aard en schaal bij dit ontwikkelingsperspectief voor de groenblauwe mantel te passen en rekening te houden met omliggende waarden. Dit wordt uitgewerkt in een omgevingstoets, onderdeel van de zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit.

De ontwikkeling van kapitaalintensieve functies, zoals verstedelijking, intensieve recreatie en concentratiegebieden voor intensieve landbouwfuncties wordt in de verordening uitgeslo-

ten. De feitelijke uitwerking en concretisering van de grenzen van de groenblauwe mantel vindt plaats in het bestemmingsplan van de gemeenten.

2.1.6. Bestemmingsplan

De gemeente Eindhoven heeft de beschermde status van de EHS binnen het onderzoeksgebied doorvertaald in het bestemmingsplan Buitengebied.

Figuur 1: Uitsnede vigerende bestemmingsplan Buitengebied

Het huidige vigerende bestemmingsplan voor het onderzoeksgebied betreft bestemmingsplan Buitengebied. Het bestemmingsplan Buitengebied is op 22 augustus 2006 door de gemeenteraad vastgesteld en gedeeltelijk goedgekeurd op 17 april 2007 (nr. 1225743) door Gedeputeerde Staten van Noord Brabant. Met ingang van 5 juni 2008 is het bestemmingsplan, bij uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 29 april 2008 (nr. 200703591/1), onherroepelijk geworden.

Binnen het onderzoeksgebied worden de volgende bestemmingen onderscheiden:

- Verkeersdoeleinden
- Bos en natuur

Het grenst verder aan: “Multifunctioneel groen” en “Sportvoorzieningen”.

De geplande rotonde ligt verder in gebied met de aanduiding “historische verkaveling”.

Voor de aanleg van de rotonde zal een nieuw bestemmingsplan moeten worden gemaakt dan wel worden aangepast.

2.2. Flora- en faunawet en ruimtelijke planvorming

De bescherming van specifieke soorten is in Nederland geregeld via de Flora- en Faunawet (1 april 2002). Dit is een raamwet gebaseerd op reeds bestaande Nederlandse soortbeschermingswetten en zorgt voor de implementatie van de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Doel van de Flora- en faunawet is dan ook om het voortbestaan van honderden van de 40.000 in Nederland voorkomende planten- en diersoorten te garanderen. Onder de beschermde soorten vallen voor het grootste deel alle van nature in Nederland voorkomende zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën en een groot aantal vissen. Daarnaast nog redelijk wat planten en enkele veelal zeldzame ongewervelden en schaal- en schelpdieren die niet onder de Visserijwet vallen.

Consequentie van deze wet is dat een ontheffing moet worden aangevraagd als door activiteiten een beschermde soort of leefgebied van een beschermde soort kan worden aangetast. Ruimtelijke ingrepen hebben verschillende consequenties. Zo kan er o.a. verstoring, versnippering of vernietiging van leefgebieden optreden. Een activiteit in het projectgebied kan daarnaast ook directe en indirecte negatieve effecten hebben op beschermde soorten in de omgeving.

Kader 1

Samenvatting van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet:

- Het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen;
- Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten;
- Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren;
- Het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vertraging in het planproces hoeft niet plaats te vinden indien tijdig wordt gestart met onderzoek in het kader van de ontheffingsaanvraag. Ook kan de procedure worden vereenvoudigd door de planning van de werkzaamheden af te stemmen op de periode waarin de soorten het minst kwetsbaar zijn. Zo kunnen de negatieve effecten van de maatregelen tot een minimum worden beperkt.

Verbodsbepalingen:

Iedere initiatiefnemer voor een ruimtelijke ingreep heeft de plicht zich te houden aan de verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet. Globaal komt het er op neer dat alle handelingen die een negatieve invloed hebben op beschermde soorten in principe verboden zijn (zie kader 1).

Daarnaast heeft iedere initiatiefnemer ook een zorgplicht. Dit houdt in dat iedereen betrokken bij het project zó dient te handelen, of juist deze handelingen na te laten, dat de in het wild voorkomende plant- en diersoorten daarvan géén of zo min mogelijk hinder ondervinden.

In bijna ieder projectgebied is wel een beschermde soort aanwezig of te verwachten, omdat er ook zeer algemene soorten beschermd zijn. Dit betekent dat de hierboven genoemde verbodsbepalingen daarom vrijwel altijd van toepassing kunnen zijn op elk project. Concreet houdt dit in dat er dus vrijwel altijd een onderzoek moet worden uitgevoerd waarin wordt vastgesteld of negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten.

AMvB artikel 75

Op 23 februari 2005 is de “AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur) artikel 75” van de Flora- en faunawet in werking getreden. De beschermde soorten van de Flora- en faunawet worden in de AMvB in drie verschillende beschermingsniveaus verdeeld: streng beschermde soorten (Tabel 3), algemene soorten (Tabel 1) en overige soorten (Tabel 2)(zie kader 2) (LNV, 2005).

Kader 2

streng beschermd	bijzondere beschermde soorten die staan in de bijlage van de AMvB (incl. Rode lijst categorie bedreigd, ernstig bedreigd of verdwenen) en/of in de Habitatrichtlijn op bijlage 4. Tabel 3.
overig beschermd	soorten die niet onder niveau 1 en 3 vallen. Tabel 2.
algemeen	zeer algemene soorten (genoemd in de bijlage van de AMvB). Tabel 1

De AMvB regelt een vrijstelling voor algemeen voorkomende beschermde soorten voor drie categorieën van activiteiten:

- bestendig beheer en onderhoud
- bestendig gebruik
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting

Als de maatregelen onder één van deze categorieën vallen, is een ontheffingsaanvraag voor algemene beschermde soorten niet nodig. Als er volgens een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt, is ook geen ontheffing nodig voor de normaal beschermde (overige) soorten. Voor vogels moeten de maatregelen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, ofwel er moet worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Alleen voor streng beschermde soorten is vrijwel altijd een ontheffing nodig. Ook als de maatregelen niet vallen onder de bovengenoemde drie categorieën is altijd een ontheffing nodig.

Toetsing

Het verschil tussen de beschermingsniveaus zit verder in de toetsing die plaatsvindt om de ontheffingsaanvraag te beoordelen. Deze is veel uitgebreider bij streng beschermde soorten en bij vogels. Bij de zeer algemene soorten en overige beschermde soorten wordt alleen getoetst of de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Voor streng beschermde soorten en vogels wordt een uitgebreide toets uitgevoerd, die globaal bestaat uit:

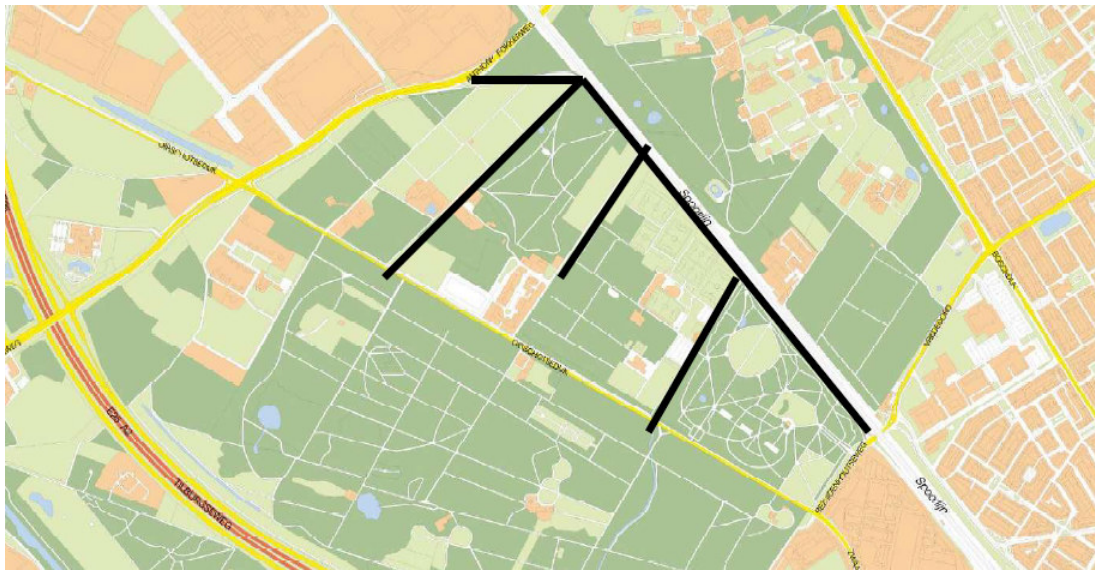
- de maatregelen mogen het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.
- er is geen alternatief voor de maatregel.
- met de maatregel wordt een maatschappelijk belang gediend, conform een specifieke lijst.
- er moet zorgvuldig worden gehandeld.

Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (=EL&I) toetst een ontheffingsaanvraag eerst op volledigheid en legt de aanvraag voor inhoudelijk advies voor aan Dienst Landelijk Gebied. EL&I beoordeelt vervolgens op juistheid en actualiteit van verspreidingsgegevens, effectinschatting, gevolgen van de ingreep voor de gunstige staat van instandhouding van de betreffende beschermde soorten, maar ook het verkennen van alternatieven en het afwegen van belangen (Broekmeyer et al., 2003). Dit advies wordt vervolgens voorgelegd bij Dienst Regelingen, die wel of niet de ontheffing verleent. Dienst Regelingen neemt in principe binnen 8 weken een besluit over de ontheffingsaanvraag. Deze termijn kan verlengd worden tot 6 maanden wanneer daar aanleiding toe is. De praktijk van de afgelopen jaren wijst uit dat een termijn van 5-6 maanden regelmatig voorkomt.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

Ligging

Het onderzoeksgebied is gelegen ten zuiden van de spoorlijn Eindhoven-Best tussen het Philips de Jong park en de Anthony Fokkerweg. Het bestaat uit de Achtseweg Zuid, een stuk Oirschotsedijk en enkele onverharde wegen en bosgebied. Het onderzoeksgebied is gelegen in de kilometerhokken met de Amersfoort coördinaten 157-386, 157-385, 158-386 en 158-385.

Figuur 2: Onderzoeksgebied (zwarte lijnen)

Beschrijving

Het onderzoeksgebied bestaat uit enkele wegen, zowel verhard als onverhard, en een bosge-deelte wat bestaat uit met name vrij jonge beuken met wat spar. Langs de Achtseweg Zuid is een vrijliggend verhard fietspad aanwezig. De Achtseweg loopt evenwijdig aan de spoorlijn Eindhoven-Best. Deze weg is geheel beklinderd en voorzien van een vrij liggend fietspad. Er is sprake van een smalle berm die geheel uit algemene grassen en kruiden bestaat. Tussen de Achtseweg Zuid en de spoorlijn bestaat ook uit een smalle grasstrook.

De onverharde weg aan de achterzijde van de Constant Rebequekazerne is deels aan het dichtgroeien met pioniersoorten en bestaat uit algemene grassen en kruiden met daarnaast in de randzones ook bosopslag van met name berk en ruigtes van guldenroede en andere hoger opgaande kruidachtigen.

Foto 1: onverharde weg

Foto 2: Achtseweg Zuid

Foto 3: Eénrichtingsweg (vanaf noordelijke zijde bekeken)

Foto 4: Achtseweg Zuid richting Anthony Fokkerweg

4. GEPLANDE MAATREGELEN

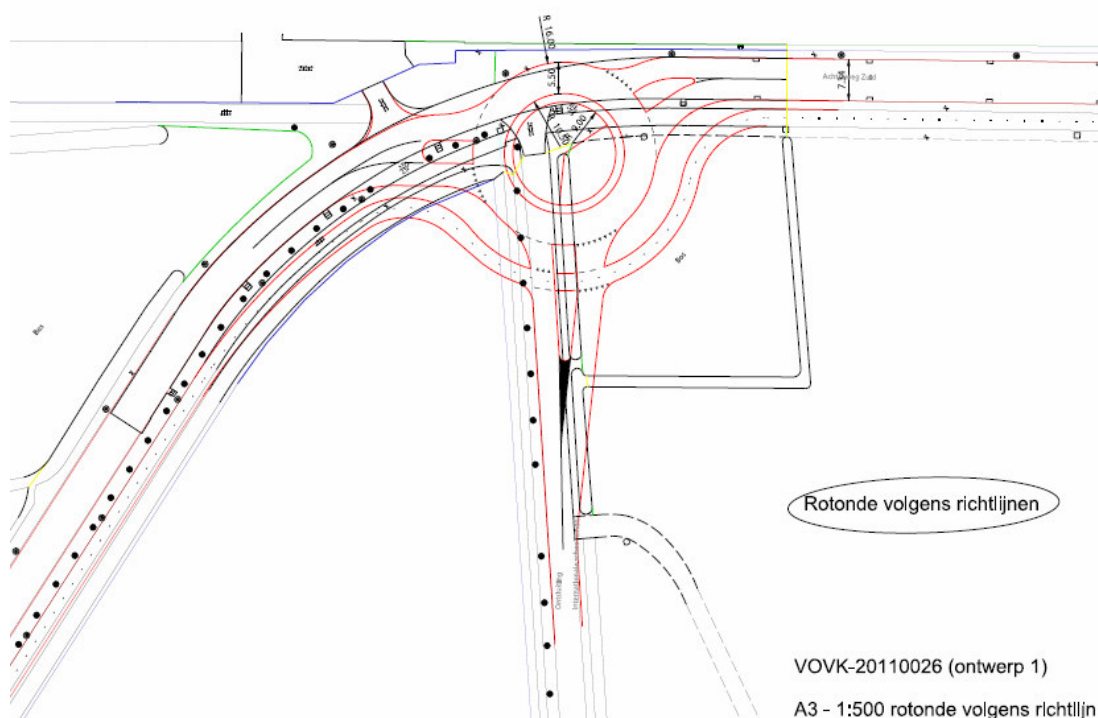
De geplande maatregelen hebben betrekking op de aanleg van een rotonde ter hoogte van de kruising Achtseweg Zuid met de onverharde zijweg van de Oirschotsedijk en de aanleg van verhardingen.

Er is sprake van de volgende maatregelen:

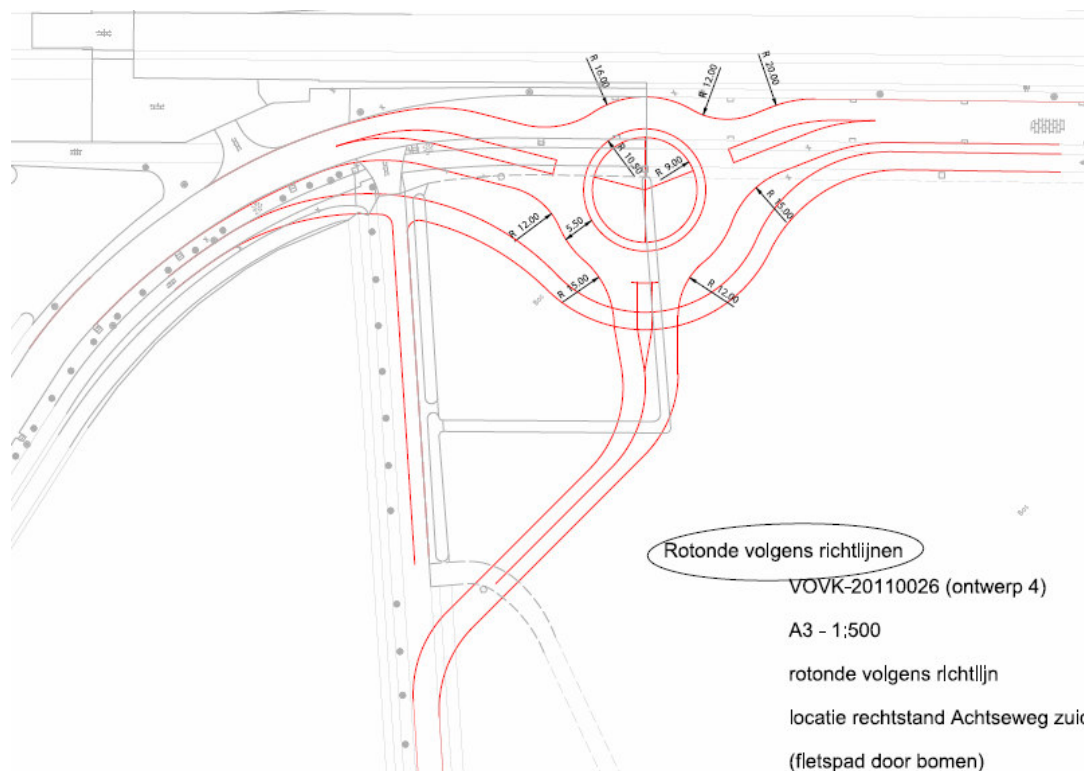
- Kap van bomen (bosgedeelte i.v.m. aan te leggen rotonde)
- Grondwerkzaamheden
- Aanpassing en aanleg verhardingen op de nu onverharde weg van de “Fruittuinen” en de weg aan de achterzijde van de Constant Rebequekazerne.

Voor de aanleg van de rotondes zijn er twee verschillende ontwerpen, ontwerp 1 en 4. Ten tijde van deze quickscan is er nog geen keuze gemaakt in ontwerp.

Voor zover bekend vinden er geen wegverbredingen plaats.

Figuur 3: Ontwerp 1

Figuur 4: Ontwerp 4

Toelichting:

In het kader van de wetgeving vallen de maatregelen onder de categorie ruimtelijke inrichting en ontwikkeling (AMvB art. 75).

Indien een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is (fase 2), moeten de maatregelen meer in detail worden beschreven en moet worden aangegeven wanneer iedere maatregel wordt uitgevoerd.

5. BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

Algemeen

In dit hoofdstuk worden alle beschermde soorten genoemd die in het onderzochte gebied of in de directe omgeving zijn waargenomen of te verwachten. Het betreft hier soorten die voorkomen in de biotopen die bij de gebiedsbeschrijving zijn genoemd. Indirecte effecten zijn in de effectbeoordeling eveneens meegenomen.

Verspreidingsgegevens

Naast eigen waarnemingen en inschattingen is de algemene literatuur gebruikt. Daarnaast zijn bronnen als Waarneming.nl en de NDFF geraadpleegd.

Toelichting

In de volgende paragrafen wordt per soort steeds de volgende gegevens vermeld:

- Naam
- Jaar Het meest recente jaar waarin de soort daadwerkelijk is waargenomen
- Gebiedsfunctie De functie die het gebied heeft voor de betreffende soort.
Onderscheiden worden:
Flora
 - Mogelijke groeiplaats
 - GroeiplaatsFauna
 - Mogelijk leefgebied
 - Waarschijnlijk leefgebied
 - Leefgebied
 - Mogelijk foerageergebied
 - Waarschijnlijk foerageergebied
 - Foerageergebied
- Beschermingsstatus
 - FF 1 = Algemeen
 - FF 2 = Beschermd
 - FF 3 = Streng beschermd

In de paragrafen wordt ingegaan op de waargenomen en te verwachten beschermde soorten per soortgroep. Bij zoogdieren wordt apart ingegaan op grondgebonden zoogdieren en vleermuizen, vanwege hun verschil in leefwijze en daarmee te verwachten effecten van de maatregelen. Er wordt per soortgroep gemotiveerd of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is en zo ja, voor welke soorten.

Planten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten waargenomen. Gezien het seizoen is het goed mogelijk dat er soorten zijn gemist. Er kunnen enkele algemeen beschermde soorten in het plangebied zelf voorkomen. De te verwachten beschermde plantensoorten zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

Naam	Jaar	Gebiedsfunctie	FF 1	FF 2	FF 3
akkerklokje (<i>Campanula rapunculoides</i>)	-	mogelijke groeiplaats	x		
brede wespenorchis (<i>Epipactis helleborine</i>)	-	waarschijnlijke groeiplaats	x		

De brede wespenorchis en akkerklokje zijn algemeen beschermde soorten, waarvoor een vrijstelling geldt voor de voorgenomen maatregelen. In de nabijheid van het onderzoeksgebied komen de streng beschermde wilde marjolein (*Origanum vulgare*) en rapunzelklokje (*Campanula rapunculus*) op één locatie voor (Bron: Ecologica). Deze zijn op deze locatie oorspronkelijk aangeplant dan wel ingezaaid. Binnen het onderzoeksgebied worden deze soorten echter niet verwacht en worden dan ook niet getroffen door de werkzaamheden. Nader onderzoek of een ontheffing is voor deze soortgroep niet nodig.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn sporen van mol en konijn aangetroffen. De eekhoorn kan voorkomen binnen het te kappen bosgedeelte maar sporen zoals nesten of vraatsporen zijn niet aangetroffen. Daarnaast is de steenmarter recent in de omgeving (Constant Rebeque kazerne) aangetroffen. Verder zijn er, gezien de aanwezige biotopen, geen strenger beschermde soorten op de locatie te verwachten. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de op de locatie waargenomen en te verwachten grondgebonden zoogdiersoorten:

Naam	Jaar	Gebiedsfunctie	FF 1	FF 2	FF 3
bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied	x		
bospitsmuis (<i>Sorex araneus</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
bunzing (<i>Mustela putorius</i>)	2010	leefgebied	x		
dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
eekhoorn (<i>Sciurus vulgaris</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied		x	
egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)	2010	leefgebied	x		
hemelijn (<i>Mustela erminea</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied	x		
konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	2012	leefgebied	x		
mol (<i>Talpa europaea</i>)	2012	leefgebied	x		
rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>)	-	waarschijnlijk leefgebied	x		
steenmarter (<i>Martes foina</i>)	2010	leefgebied		x	
veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
wezel (<i>Mustela nivalis</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		

Voor de kleinere soorten, zoals muizen en mollen, kan door berijding en vergraving van het terrein leefgebied verloren gaan. Individuen kunnen dus ernstig benadeeld worden, maar op populatieniveau zijn voor deze soorten geen significante effecten te verwachten. De strenger beschermde eekhoorn komt mogelijk op enig moment in het onderzoeksgebied voor. Er zijn echter geen eekhoornnesten aangetroffen in het te kappen bosgebied. Het te kappen bosgebied zal mogelijk wel onderdeel uitmaken van het foerageergebied. De jonge beuken vormen echter nog geen optimale voedselbron. Het gebied sluit verder aan bij een groter en meer geschikt foerageergebied. Negatieve effecten worden dan ook niet verwacht.

De steenmarter komt in de omgeving voor. Mogelijke verblijfplaatsen worden niet aangetast en zijn niet aanwezig binnen het onderzoeksgebied. Er worden ook geen negatieve effecten verwacht op de foerageerfunctie van het gebied. Voor de overige soorten geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting zoals hier het geval is. Het is dus niet nodig voor deze soortgroep ontheffing aan te vragen. Bij de kap van de bomen dient men vooraf een controle uit te voeren naar de aanwezigheid van eekhoornnesten en jaarrond beschermde nesten.

Vleermuizen

Op basis van biotoop en verspreidingsgegevens zijn de volgende vleermuissoorten in het gebied te verwachten.

Naam	Jaar	Gebiedsfunctie	FF 1	FF 2	FF 3
gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	-	waarschijnlijk foerageergebied			x
gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)	-	mogelijk leefgebied			x
laativlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	-	mogelijk foerageergebied			x
rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)	-	mogelijk leefgebied			x
ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	-	mogelijk leefgebied			x
watervleermuis (<i>Myotis daubentonii</i>)	-	mogelijk leefgebied			x

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen gebouwen aanwezig. In de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn wel bomen aanwezig die mogelijk voor vleermuizen van belang zijn. Deze zijn alleen ter hoogte van de aan te leggen rotonde aanwezig. Het betreft hier de oudere bomen aan de westzijde van de onverharde weg. Voor het overige deel van het onderzoeksgebied worden geen bomen gerooid. De bomen in het te kappen bosgebied zijn te jong om voor vleermuizen van belang te zijn als verblijfplaats. Het bosgebied zal naar verwachting wel onderdeel uitmaken van het foerageergebied. Het zal echter een marginaal onderdeel vormen van een groter geheel. Bovendien is het aangrenzende bosgebied zeer geschikt als foerageergebied. Er zijn derhalve voldoende alternatieven aanwezig. Significante effecten op het foerageergebied worden dan ook niet verwacht. Als gevolg van de plannen zal de algehele structuur niet significant worden gewijzigd. Er wordt geen extra verlichting geplaatst binnen het onderzoeksgebied. Er zijn dan ook geen effecten te verwachten op eventueel aanwezige vaste vliegroutes. Het onderzoeksgebied zal intensiever worden gebruikt. Een toename in verkeer is echter alleen overdag te verwachten. Significante effecten zijn niet te verwachten. De aanleg van de verhardingen kan echter een verstorend effect hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen in de oudere bomen in de bermzone. Bovendien worden er mogelijk enkele bomen gerooid in verband met de aanleg van de rotonde. Nader onderzoek naar vleermuizen is daarom noodzakelijk. Dit onderzoek dient zich met name te richten op de oudere beuken aan de westzijde van de onverharde weg ter hoogte van de “Fruittuinen”.

Vogels

Er zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht binnen het onderzoeksgebied. In de omgeving zijn deze mogelijk wel aanwezig. De plannen hebben echter geen significante effecten op deze nesten. In het te kappen bosgebied zullen vrijwel zeker vogels broeden. Wettelijk gezien kan er voor broedvogels voor de geplande maatregelen geen ontheffing worden aangevraagd. Daarom is het van groot belang met deze dieren rekening te houden. Dit betekent dat de maatregelen waarbij vegetatie wordt verwijderd buiten het broedseizoen plaats moeten vinden. Officieel moet vegetatie voor half maart verwijderd worden en er moet worden voorkomen dat zich in de kale situatie toch broedvogels vestigen zolang er nog maatregelen worden genomen. Aangeraden wordt om de werkzaamheden ruim buiten het broedseizoen uit te voeren. Dit houdt in dat dit buiten de periode medio maart – medio juli dient te gebeuren. Nader onderzoek of een ontheffing is niet nodig.

Amfibieën

Het onderzoeksgebied is slechts van beperkt belang voor amfibieën. Er is geen geschikt voortplantingswater binnen het onderzoeksgebied aanwezig. Er zijn wel enkele voortplantingswateren op vrij korte afstand aanwezig. Daarnaast in de streng beschermde alpenwatersalamander recent op korte afstand tot het onderzoeksgebied aangetroffen. De onderstaande tabel geeft de mogelijk aanwezige soorten weer.

Naam	Jaar	Gebiedsfunctie	FF 1	FF 2	FF 3
alpenwatersalamander (<i>Mesotriton alpestris</i>)	2010	leefgebied		x	
bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	2007	waarschijnlijk leefgebied	x		
gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	2007	waarschijnlijk leefgebied	x		
groene kikker (<i>Rana esculenta synklepton</i>)	2010	leefgebied	x		
kleine watersalamander (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	2008	leefgebied	x		

De kans dat in het te kappen bosgebied overwinterende streng beschermde amfibieën aanwezig zijn is zeer gering. Ten oosten van de aan te leggen rotonde is een poel aanwezig die mogelijk gebruikt wordt als voortplantingswater voor de alpenwatersalamander. Deze poel wordt echter omgeven door geschikt overwinteringshabitat. Verder vormt de verharde Achseweg Zuid een barrière tussen de desbetreffende poel en het te kappen bosgebied. Effecten zijn daarmee onwaarschijnlijk. Werkzaamheden hebben dan ook geen negatief effect op vaste verblijfplaatsen van strenger beschermde soorten. Buiten de alpenwatersalamander betreffen de mogelijk aanwezige soorten algemeen beschermde soorten, waarvoor een vrijstelling geldt voor de voorgenomen maatregelen. Het is derhalve niet nodig aanvullend onderzoek uit te voeren of een ontheffing aan te vragen voor de maatregelen voor deze soortgroep.

Reptielen en vissen

Op basis van het biotoop en bestaande verspreidingsgegevens worden er geen beschermde reptielen of vissen in het plangebied verwacht. Voor deze soortgroepen is nader onderzoek of een ontheffing niet nodig.

Ongewervelden

Er zijn geen mierenhopen van beschermde mieren in het plangebied aangetroffen. In de randzones kunnen deze evenwel aanwezig zijn. In de onderstaande tabel zijn de mogelijke aanwezige soorten weergegeven.

Naam	Jaar	Gebiedsfunctie	FF 1	FF 2	FF 3
behaarde bosmier (<i>Formica rufa</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
kale rode bosmier (<i>Formica polyctena</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		
zwartrugbosmier (<i>Formica pratensis</i>)	-	mogelijk leefgebied	x		

De mogelijk aanwezige soorten zijn algemeen beschermde soorten waarvoor een vrijstelling geldt voor de voorgenomen maatregelen. Effecten als gevolg van de plannen worden niet verwacht. Het is niet nodig aanvullend onderzoek uit te voeren of een ontheffing aan te vragen voor de maatregelen voor deze soortgroep.

6. GEBIEDSBESCHERMING

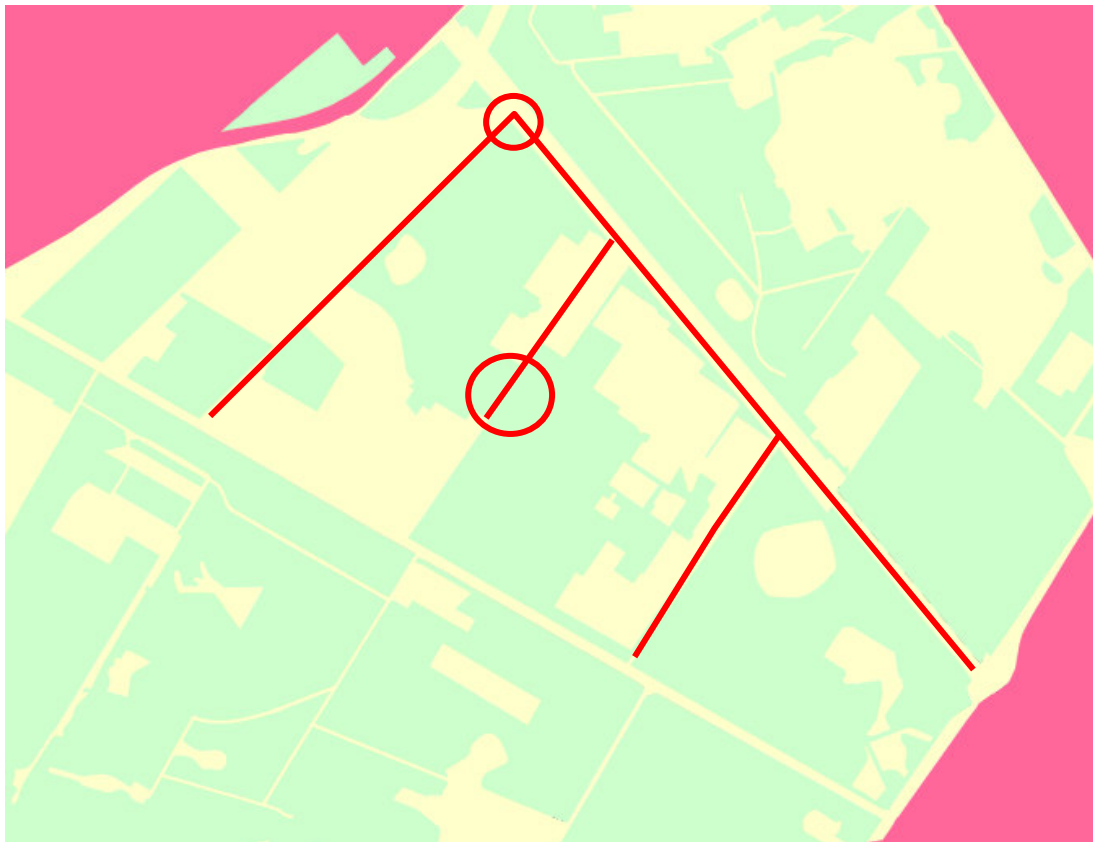
6.1. Natura 2000

Er liggen geen Natura2000 gebieden binnen 8 km van het onderzoeksgebied. De dichtstbijzijnde Natura 200 gebieden is Kempenland –West op 8 kilometer afstand. Gebieden als Leenderbos, Groote heide en de Plateaux en Strabrechtse heide en Beuven liggen op grotere afstand tot het onderzoeksgebied. Gezien de afstand tot deze gebieden en de relatieve klein-schaligheid van de maatregelen zal er geen effect zijn op Natura2000 gebieden.

6.2. Provinciaal beleid

EHS/ Groenblauwe structuur

Het onderzoeksgebied maakt voor een gering deel onderdeel uit van de EHS. Ter hoogte van de aan te leggen rotonde vinden er werkzaamheden plaats binnen de grenzen van de EHS. Ook de te verhardende weg aan de noordzijde van de Constant Rebequekazerne is gelegen binnen de EHS. Gebieden in de directe omgeving maken echter ook voor een groot deel onderdeel uit van de EHS.

Figuur 3: EHS tbv Verordening Ruimte (Bron: website ruimtelijkeplannen.nl). In rood het plangebied (locatie waar EHS verdwijnt omcirkeld)

In figuur 3 is te zien dat een klein gedeelte van het onderzoeksgebied is gelegen binnen de Ecologische hoofdstructuur (EHS) en derhalve ook binnen de Groenblauwe Structuur. Het bosgebied heeft als Natuurdoeltype N16.01 Droog bos met productie. Het ambitie natuurdoeltype is eveneens Natuurdoeltype N16.01 Droog bos met productie.

Binnen een gedeelte van het aanwezige EHS-gebied zijn werkzaamheden gepland en leidt dus tot oppervlakteverlies aan EHS. Voor ontwikkelingen binnen de Groenblauwe Kern geldt het Nee, tenzij-regime. Dit houdt in dat de ruimtelijke ingrepen die de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten in principe niet zijn toegestaan. Deze zijn verwoord in artikel 4.7 van de Verordening Ruimte:

Gedeputeerde Staten kunnen de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur wijzigen indien uit het verzoek van de gemeente om herbegrenzing blijkt dat:

- a. er sprake is van een groot openbaar belang;
- b. er voor de ontwikkeling geen alternatieve locaties voorhanden zijn buiten de ecologische hoofdstructuur;
- c. er geen andere oplossingen voorhanden zijn waardoor de aantasting van ecologische hoofdstructuur wordt voorkomen;
- d. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd, waarbij wordt voldaan aan de regels inzake het compenseren van verlies van ecologische waarden en kenmerken, bedoeld in artikel 4.11.'

Het gebied ter hoogte van de aan te leggen rotonde bestaat uit gemengd stakenbos voornamelijk bestaand uit beuk en spar. De te verhardende zone aan de noordzijde van de kazerne bestaat vooral uit ruigte en gras bestaande uit algemene soorten zoals glanshaver, sint janskruid, late guldenroede e.a. Hoge natuurwaarden zijn op dit moment op beide locaties niet aanwezig.

Externe effecten

Naast een ligging van een klein deel van het onderzoeksgebied binnen de EHS grenst een groot deel aan de EHS of is gelegen op een korte afstand tot de EHS. Om deze reden is tevens gekeken naar een mogelijk externe werking van de plannen.

Als gevolg van de verharding van nu onverharde wegen en het in gebruik nemen van de Internationale School en faciliteiten als de sporthal zal de verkeersintensiteit binnen het onderzoeksgebied toenemen. Bovendien zal de mate van verlichting toenemen. Daarnaast wordt de migratie van met name grondgebonden soorten tussen de nabijgelegen EHS gebieden beperkt. De plannen hebben dan ook een versnipperende werking. Hierbij gaat het met name om de nu onverharde delen. In de huidige situatie is het gebied aan de zijde van de Achtseweg Zuid reeds onderhevig aan sterke versturende effecten als gevolg van de zeer nabij gelegen spoorlijn en de verkeersfunctie die de Achtseweg Zuid nu reeds heeft. Een toename aan verkeer op deze weg is dan ook niet significant te noemen. Daarnaast zal de verkeerstoename zich naar verwachting toespitsen op vaste tijden in de ochtend en namiddag. Externe effecten zijn dan ook met name te verwachten op het onverharde deel van de Oirschotse dijk en de zone aan de noordzijde van de kazerne. Deze weg wordt in de huidige situatie ook regelmatig door gemotoriseerde voertuigen gebruikt. Er zal echter wel sprake zijn van een sterke toename. Ook de ingebruikname van de sporthal met de samenhangende verkeerstoename en parkeergelegenheden zal zorgen voor versturende effecten op de EHS.

Consequenties

Er zijn twee verschillende ontwerpen uitgewerkt voor de aan te leggen rotonde: VOVK20110026 ontwerp 1 en VOVK20110026 ontwerp 4 (Zie figuur 3 en 4). Ontwerp 4 betekent een grotere kwantitatieve en kwalitatieve aantasting van de EHS. Dit ontwerp zou omwille van dit gegeven reeds niet tot uitvoering moeten worden gebracht. Mogelijk dat een aangrenzend agrarisch perceel dat geen onderdeel uitmaakt van de EHS, voldoende uitwijkmogelijkheden biedt voor de aanleg van de rotonde en daarmee is een alternatief is voor de aantasting van EHS-grond. Dit betreft waarschijnlijk een perceel van de “Fruittuinen”. Op dit moment is onduidelijk of de aantasting van de EHS zoals deze is af te leiden uit de ontwerpen voor de rotonde voldoet aan de eisen zoals gesteld in artikel 4.7 van de Verordening Ruimte. Naast de aanleg van de rotonde ligt de nieuwe, te verhardende weg direct ten noorden van de Constant Rebeque kazerne ook binnen de EHS. Ook hier vindt dan ook verlies van EHS-gronden plaats. Er is dan ook een goede alternatievenstudie nodig. Er zal in ieder geval compensatie dienen plaats te vinden. In dit kader en gezien de externe effecten zal hiervoor een compensatieplan moeten worden opgesteld. Daarnaast zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk om de externe werking van de plannen te beperken. Hierbij kan gedacht worden aan verlichting die werkt met radarverklippers, amberkleurige verlichting, faunatunnels en andere ontsnipperende maatregelen.

7. CONCLUSIES

Planten

Er zijn twee algemeen beschermde plantensoorten binnen het onderzoeksgebied te verwachten. Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling. Het is dus niet nodig een ontheffing aan te vragen voor deze soortgroep.

Zoogdieren

In het gebied zijn, buiten de eekhoorn en steenmarter, alleen algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen en te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling, waardoor een ontheffingsaanvraag niet nodig is. De eekhoorn en steenmarter zijn niet aangetroffen maar mogelijk wel aanwezig. Significante effecten worden echter niet verwacht.

Er kan een aantal beschermde vleermuissoorten in het onderzoeksgebied voorkomen. De maatregelen hebben naar verwachting alleen lokaal een mogelijk effect. Dit betreft de locatie van de aan te leggen rotonde en de bomen aan de westzijde van de te verhardende weg. Nader onderzoek naar vleermuizen wordt aangeraden.

Vogels

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het is wel noodzakelijk het verwijderen van bomen en overige vegetatie voor half maart en bij voorkeur voor half februari uit te voeren en deze vegetatie tot de werkzaamheden gedaan zijn kort te houden om broedgevalen te voorkomen. Aangeraden wordt om alle werkzaamheden ruim buiten het broedseizoen uit te voeren.

Amfibieën

Het plangebied heeft zeer waarschijnlijk nauwelijks een functie voor amfibieën. Negatieve effecten worden niet verwacht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is derhalve niet nodig.

Reptielen en vissen

Er worden geen beschermde reptielen of vissen verwacht op de locatie. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag is voor deze soortgroepen dan ook niet nodig.

Ongewervelden

Voor de te verwachten soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling. Het is dus niet nodig een ontheffing aan te vragen voor deze soortgroep.

Uitvoer fase 2

De kapwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden. Nader onderzoek naar vleermuizen wordt aangeraden.

Gebiedenwetgeving

Aangezien er in de huidige plannen een aantasting van de EHS plaats vindt zal er eerst een alternatievenstudie moeten worden uitgevoerd. Indien er geen alternatieven kunnen worden aangedragen dient er compensatie plaats te vinden. Als gevolg van de aantasting dient er

een compensatieplan te worden opgesteld en voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag. Daarnaast zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk op de externe werking van de plannen te beperken.

8. AANBEVELINGEN

Los van de conclusies dienen de volgende aanbevelingen te worden gevolgd:

- Beschermde broedvogels kunnen in het gebied voorkomen tussen de aanwezige vegetatie. Daarom is het van groot belang met het broedseizoen van deze beschermde vogelsoorten rekening te houden. Dit betekent dat maatregelen waarbij vegetatie wordt verwijderd buiten het broedseizoen moeten plaatsvinden om verstoring te voorkomen. De kans dat er helemaal geen vogels broeden is namelijk klein. LNV geeft als richtlijn voor het broedseizoen de periode half maart tot half juni. Algemeen wordt aangehouden dat het broedseizoen van de meeste vogels loopt van half maart tot half juli. Om rekening te houden met een klein aantal soorten die eerder of later broeden wordt aangeraden tussen half februari en eind augustus géén maatregelen te treffen. Indien besloten wordt ertoe over te gaan om het gebied vóór de broedtijd kaal te maken en vervolgens in de broedtijd door te werken, is het van belang ervoor te waken, dat er zich in de nieuwe kale situatie geen nieuwe broedgevallen voordoen zolang er nog maatregelen moeten worden uitgevoerd. Sluit de aanwezigheid van nesten uit tijdens alle fasen van de werkzaamheden.
- De zorgplicht dient ook voor andere organismen in acht te worden genomen. Dit houdt in dat er volgens normaal gebruik zorgvuldig gewerkt moet worden, waarbij indien mogelijk verstoring wordt voorkomen. Actief doden van dieren is altijd verboden.

BRONNEN

- **Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Laar, V. van en Thissen, J.B.M. (1992).** Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV uitgeverij.
- **Broekmeyer, M.E.A., Ottburg, F.G.W.A. en Kistenkas, F.H. (2003).** Flora- en faunawet. Toepassing van artikel 75 in de praktijk. Natuurplanbureau, werkdocument 2003/14.
- **Delft, J.J.C.W. van en Schuitema, W. (2005).** Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. RAVON Noord-Brabant, Tilburg / Stichting RAVON, Nijmegen.
- **Heusden, W.R.M. van en Vreugdenhil, S.J., (2006).** Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- **Limpens, H., Mostert, K. en Bongers, W. (1997).** Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV uitgeverij.
- **LVN (2003).** Ondernemen en de Flora- en faunawet.
- **LVN (2005).** Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!
- **NDFD (2012).**
- **Provincie Noord-Brabant (2011).** Verordening Ruimte.
- **Waarneming.nl**